

SIMONA MĂDĂLINA TĂNASE

**REPERE DIDACTICE
MODELE DE PROIECTE DE LECȚIE
PENTRU GIMNAZIU LA DISCIPLINA LIMBA ȘI
LITERATURA ROMÂNĂ**

ROVIMED PUBLISHERS

CUPRINS

Argument5

PROIECT DE LECȚIE

Modelul nr. 17

Modelul nr. 215

Modelul nr. 321

Modelul nr. 432

Modelul nr. 542

Modelul nr. 650

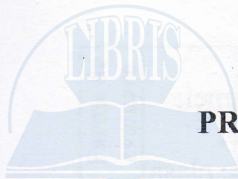
Modelul nr. 760

Modelul nr. 869

Modelul nr. 976

Modelul nr. 1084

BIBLIOGRAFIE95

PROIECT DE LECȚIE

Modelul nr. 1

CLASA: a V-a

OBIECTUL: Limba și literatura română

SUBIECTUL: Sunetele limbii române

TIPUL LECȚIEI: mixtă

COMPETENȚE GENERALE:

1. Receptarea mesajului oral în diferite situații de comunicare
2. Receptarea mesajului scris, din texte literare și nonliterare, în scopuri diverse
3. Utilizarea corectă și adecvată a limbii române în producerea de mesaje scrise, în diferite contexte de realizare, cu scopuri diverse.

COMPETENȚE SPECIFICE:

C1 – definirea noțiunilor de *vocală, consoană, semivocală*;

C2 – recunoașterea acestor sunete în cuvinte date;

C3 – precizarea numărului de sunete pe care îl poate transcrie o literă sau un grup de litere;

C4 – argumentarea situațiilor în care grupurile de litere *ce, ci, ge, gi, che, chi, ghe, ghi* redau un sunet sau două sunete;

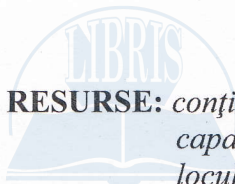
C5 – indicarea numărului de litere și de sunete din cuvinte date.

STRATEGII DIDACTICE

Metode și procedee:

conversația euristică; expunerea; exercițiul; explicația;
munca independentă.

Mijloace de învățământ: manualul, fișe de lucru, tabla

RESURSE: *conținuturi* – conform programei;
capacități de învățare – bune;
locul de desfășurare – sala de clasă;
timpul – o oră de curs (50')

TIPURI DE EVALUARE: observarea, chestionarea orală, evaluare formativă.

BIBLIOGRAFIE:

Goia, Vistian – *Didactica limbii și literaturii române pentru gimnaziu și liceu*, Editura Dacia Educațional, Cluj – Napoca, 2008

Ilie, Emanuela – *Didactica literaturii române*, Ed. Polirom, Iași, 2008

Iordăchescu, Carmen – *Limba română. Fonetică. Vocabular*. Editura Carminis, Pitești, 1997

Parfene, Constantin – *Metodica studierii limbii și literaturii române în școală. Ghid teoretico – aplicativ* Ed. Polirom, Iași, 1999

Popa, Ion; Popa, Marinela – *Limba română. Fonetică și vocabular*. Editura Niculescu, București, 1997

SCENARIUL DIDACTIC

Evenimentele lecției	Competențe	Conținutul	Metode și procedee	Materiale didactice	Forme de evaluare
Organizarea clasei 1'		Notarea absențelor, stabilirea ordinii, asigurarea celor necesare	Conversația		
Verificarea temei pentru acasă 5'		Se verifică tema și se fac aprecieri asupra modului de realizare a acesteia.	Conversația		
Captarea atenției 4'		Elevii vor avea de rezolvat un rebus. La finalizarea acestuia, pe axa A – B, vor găsi cuvântul Cuvânt care ne va conduce către tema lecției de astăzi.		Fișa nr. 1	Observarea
Reactualizarea cunoștințelor 4'		Se va discuta cu elevii faptul ca au studiat anterior capitolul despre Vocabular, iar unitatea de bază a acestuia este cuvântul , alcătuit din sunete. Se verifică noțiunile dobândite despre sunete și despre litere în clasele anterioare.	Conversația		

Enunțarea competențelor specifice 2'		Se anunță titlul lecției – Sunetele limbii române Se enunță competențele specifice care se vor atinge pe parcursul acestei ore. • definirea noțiunilor de <i>vocală, consoană, semivocală</i>;• recunoașterea acestor sunete în cuvinte date;• precizarea numărului de sunete pe care îl poate transcrie o literă sau un grup de litere;• argumentarea situațiilor în care grupurile de litere <i>ce, ci, ge, gi, che, chi, ghe, ghi</i> redau un sunet sau două sunete;• indicarea numărului de litere și de sunete din cuvinte date.	Expunerea		
Dirijarea învățării 25'	C1 C2 C3 C4 C5	Pentru exprimarea ideilor se folosesc cuvinte. de ex. masă Se indică cele mai mici componente ale acestui cuvânt — m – a – s – ă Cum se numesc ? – în scris – litere – în pronunțare – sunete	Conversația euristică		Chestionarea orală

	Deei: Știința care se ocupă cu studiul sunetelor limbii se numește fonetica. <u>Sunetele</u> sunt cele mai mici unități sonore ale cuvintelor. <u>Literele</u> sunt semnele grafic prin care se realizează transcrierea sunetelor. Se scrie cuvântul copac și se precizează din ce sunete este alcătuit (cum se aud aceste sunete). Se scrie cuvântul soare și se procedează la fel, comparând modul în care se aude sunetul o în cele două cuvinte. În funcție de modul în care se rostesc, sunetele se clasifică în – vocale – consoane – semivocale Se notează definițiile la tablă și se scriu alte exemple pentru fiecare categorie de sunete. Se trece la fișa nr. 2. Se vor rezolva pe rând exercițiile din care se vor desprinde noțiunile noi. - o literă poate reda două sunete (de ex. X)	Exercițiul		
		Explicația	Fișa de lucru nr. 2	Chestionare a orală
		Exercițiul	Fișa de lucru nr. 2	Chestionare a orală
		Explicația		

		- un grup de litere poate reda un sunet sau două sunete (grupurile de litere <i>ce, ci, ge, gi, che, chi, ghe, ghi</i>).			
Obținerea performanței și asigurarea feed-back-ului 3'		Se rezolvă din manual ex. 1, pag 76	Munca independentă	Manual	Evaluare formativă
Asigurarea retenției 4'		Elevii vor alcătui un scurt text în care să folosească următoarele cuvinte: <i>toamnă, cheamă, ghiozdan</i> .	Munca independentă		Evaluare formativă
Evaluarea rezultatelor 1'		Elevii vor realiza un cvintet pornind de la cuvântul <i>Fonetica</i>	Conversația		Aprecieri ale profesorului Chestionare a finală
Asigurarea transferului 1'		Tema pentru acasă – ex. 2, 3 pag 76 din manual			

FIȘA NR. 1

A

				C	A	R	D	U	R	I
B	A	L	A	U	R	I				
				V	A	N	T			
		T	O	A	M	N	A			
		L	U	N	C	A				
				T	R	I	S	T		

B

1. „... de cocoare, înșirându-se-n lung zbor”

(*Sfârșit de toamnă* – Vasile

Alecsandri)

2. Norii erau comparați cu

3. Șuieră prin hornuri și „răspândește înfiorare”.

4. Anotimpul în care ne aflăm.

5. În poezia *Sfârșit de toamnă* de V. Alecsandri, era „bătută de brumă” și „pare ruginită”.

6. Așa este omul în ultima strofă a poeziei.

FIȘA NR. 2

1. Precizează din ce sunete sunt alcătuite următoarele cuvinte:

familie –

iarnă –

aeroport –

tablou –

2. Indică numărul de litere și numărul de sunete din următoarele cuvinte:

axă –

examen –

3. Indică numărul de litere și numărul de sunete din următoarele cuvinte:

ceară –

cetate –

cheamă –

chenar –